افزایش آمار مهاجرت نیروهای فناوری اطلاعات کشور

شرق: طبق اعلام رصدخانه مهاجرت از آمار مهاجرت ایرانیان در سال ۱۴۰۱، در سه سال اخیر ایرانیان برای دریافت ویزای بریتانیا و کانادا بیشترین تلاش را داشته‌اند و بیشتر آنها ویزای استارت‌آپی، سرمایه‌گذاری یا خوداشتغالی بوده است. همچنین از شش‌هزار کسب‌وکار کشور در پژوهش اردیبهشت ۱۴۰۱ جاب‌ویژن پیمایشی و رصدخانه مهاجرت ایران، مجموعا ۷۷ درصد اعلام کرده‌اند تمایل خیلی زیاد به مهاجرت دارند.

در این شرایط بسیاری از شرکت‌ها درحال ازدست‌دادن نیروی انسانی خود هستند. برای مثال در روزهای گذشته مدیر ارشد منابع انسانی دیجی‌کالا با شش‌هزار نیروی کار گفته بود: از ابتدای سال ۱۴۰۱، ۲۵ درصد نیروهای ما به دلیل مهاجرت از دیجی‌کالا جدا شدند که بالاترین نرخ مهاجرت برای تکنولوژی و فناوری ماست.

حامد بیدی، کارشناس فناوری نیز در ماه‌های اخیر و بعد از قطعی‌های اینترنت گفته بود: فیلترینگ گسترده و قطعی‌های مکرر اینترنت دست به دست هم دادند تا بخش مهمی از استارت‌آپ‌ها در آستانه ورشکستگی قرار بگیرند یا با تعدیل نیروی فراگیر مواجه شوند. طبیعتا در چنین شرایطی راهکار کوتاه‌مدت صاحبان کسب‌وکارها و متخصصان این حوزه، مهاجرت موقت به کشورهایی است که بتوانند حداقل‌هایی مانند امنیت زیرساختی اینترنت و فیلترنبودن شبکه‌های اجتماعی و امکان برقراری ارتباط با سایر اکوسیستم‌های استارت‌آپی دنیا را داشته باشند. رصدخانه مهاجرت ایران نیز اخیرا اعلام کرده خیل عظیم مهاجرت استارت‌آپی‌ها به کشور ترکیه به شکل بی‌سابقه‌ای شروع شده است.

بیشتر استارت‌آپ‌ها به دنبال این هستند که به طرق مختلف، به‌خصوص از طریق استارت‌آپ‌ویزا، مجوز مهاجرت به کشورهایی را بگیرند که از شرکت‌ها حمایت‌های ویژه‌ای می‌کنند تا با کمک شرکت‌های سرمایه‌گذار خطرپذیر بین‌المللی بتوانند از ظرفیت و توانمندی‌هایشان به‌درستی استفاده کنند. کشورهای اروپایی مختلف ازجمله پرتغال، استونی، انگلیس و فرانسه و برخی کشورهای حاشیه خلیج فارس مانند امارات شرایط خوبی را برای استارت‌آپ‌ها ایجاد کردند تا بتوانند شرکت‌های VC را مجاب به سرمایه‌گذاری (معمولا این سرمایه‌گذاری‌ها با رقم‌های بالا صورت می‌گیرد) و گرفتن اقامت آن کشور کنند.

در این صورت، مدیرعاملان می‌توانند به همراه تیم همراه به کشور مربوطه مهاجرت کنند. معمولا ترکیه را به دلیل راحتی مهاجرت به‌عنوان راهکاری کوتاه‌مدت برای برقرای ارتباطات بین‌المللی تلقی می‌کنند. از طرفی هم ممکن است بعضی زندگی دائمی در ترکیه را انتخاب کنند؛ زیرا ما حداقل مواردی را که برای تنفس یک استارت‌آپ نیاز است، در ایران نداریم. اگرچه شرایط ترکیه با اکوسیستم‌های استارت‌آپی اروپا فاصله زیادی دارد اما به دلیل وجود مواردی مانند توانایی انتقال وجوه و برقراری ارتباطات بین‌المللی که امکان آن به‌واسطه تحریم‌ها در ایران وجود ندارد و از طرفی اوضاع پایدار شرایط اینترنت، مهاجرت به این کشور منطقی به نظر می‌آید.

با توجه به ادعاهای فعالان و متخصصان اکوسیستم استارت‌آپی، این اکوسیستم در ایران در آستانه مرگ دائمی است؛ به‌ویژه استارت‌آپ‌هایی که تعداد کارکنانشان زیر ۵۰ نفر است. این استارت‌آپ‌ها وابسته به درآمد روزانه و ماهانه هستند و احتمالا در چنین شرایطی نتوانند از راندهای جذب سرمایه خطرپذیر استفاده کنند. اینها شواهدی بر آن است که ما در ایران درحال نزدیک‌شدن به پایان اکوسیستم استارت‌آپی هستیم. با وجود چنین شبکه ناپایداری، کسی حاضر به صرف وقت و انرژی و البته سرمایه‌گذاری در این اکوسیستم نمی‌شود. خیلی از شرکت‌های استارت‌آپی که سال‌ها طول کشید تا تیم خودشان را تشکیل دهند، در این شرایط ناچار به تعدیل نیرو شدند.

بنابراین برای شکل‌گیری دوباره این تیم‌ها زمان زیادی لازم است. ما به شرایط پیش از این هم برنمی‌گردیم، اگرچه آن‌هم شرایط مطلوبی نبود. با وجود ناامیدی‌ها و مهاجرت‌هایی که صورت می‌گرفت، همچنان تلاش زیادی برای زنده‌نگه‌داشتن این اکوسیستم در ایران انجام می‌شد اما درحال‌حاضر به‌واسطه تجربه تلخ کنونی کسی حاضر به ریسک نیست.

مسئله‌ای به نام مهاجرت مغزهای پویا

شرق: به باور بسیاری مهاجرت فعالان و متخصصان حوزه فناوری اطلاعات به یک بحران تبدیل خواهد شد و طبق اعلام رصدخانه مهاجرت از آمار مهاجرت ایرانیان در سال ۱۴۰۱ در سه سال اخیر ایرانیان برای دریافت ویزای بریتانیا و کانادا بیشترین تلاش را داشتند که بیشتر آنها ویزای استارت‌آپی، سرمایه‌گذاری یا خوداشتغالی بوده است؛ موضوعی که شرکت‌های فناوری اطلاعات به‌همین‌دلیل دچار مشکلات جدی هستند و به دلیل افزایش مهاجرت، هر روز از تعداد سرمایه‌های متخصص آنها کمتر می‌شود؛ اما در این فضا همچنان افراد و گروه‌هایی در تلاش هستند تا کیفیت تخصص نیروهای جوان و تازه‌نفس این حوزه را افزایش دهند. رویداد جایزه نوآوری آزاده که چندی پیش به یاد خانم آزاده داننده، رئیس ادوار انجمن ملی زنان کارآفرین و سازمان نصر تهران، میان زنان فعال حوزه کارآفرینی و شبکه‌سازی برگزار شد.

ما امیدواریم بچه‌ها بمانند و مهاجرت نکنند

مریم خاوازی، رئیس رویداد جایزه آزاده، درباره علت اینکه چرا رویداد مخصوص زنان بوده، به «شرق» می‌گوید: ما می‌خواستیم به پاسداشت خانم داننده عزیزمان کاری کرده باشیم، ایشان اصلا نگاه جنسیتی نداشتند؛ اما انجمن زنان کارآفرین همیشه همراه زنان جوان بوده و حتی در سازمان نظام صنفی که همیشه یک فضای مردانه داشته، زمانی که خانم داننده مدیریت سازمان یارانه‌ای نصر تهران و کشور را داشتند، همیشه برای خانم‌ها فرصتی را فراهم می‌کردند تا نقش بپذیرند و دیده شوند؛ بنابراین هدف انجمن ترویج و توسعه کارآفرینی و اشتغال‌زایی برای زنان است. ایشان ادامه می‌دهد: در بررسی و در سفرهایی که در استاهای مختلف داشتیم، دیدیم دوستانی که در تهران زندگی می‌کنند، فرصت دیده‌شدن و مطرح‌شدن را دارند؛ ولی دخترانی که در مناطق کم‌برخوردار کشور زندگی می‌کنند، از این امکانات بی‌بهره هستند، برای همین بهتر دیدیم این امکان را برای آنها ایجاد کنیم.

خاوازی اضافه می‌کند: این رویداد قرار بود ۹ شهریورماه، روز تولد خانم داننده برگزار شود که ما آن زمان تازه نشست خبری برگزار کردیم و بعد از آن به دلیل شرایط حاکم بر جامعه و قطعی اینترنت خیلی از دوستان امکان همراهی پیدا نکردند. مثلا خیلی از دوستان از ایلام، سیستان‌وبلوچستان، اطراف بندرعباس یا سیرجان ثبت‌نام کرده بودند؛ اما ارتباط‌شان با ما قطع شده بود و حتی با تلفن هم نمی‌توانستیم با آنها ارتباط برقرار کنیم؛ بنابراین مجبور شدیم رویداد را به آبان‌ماه موکول کنیم. این بچه‌ها قرار بود از شهرستان به تهران بیایند و مسئولیت اقامت و امنیت این بچه‌ها برعهده ما بود؛ اما با توجه به شرایط حاکم در تهران و اینکه اسکان آنها را در خوابگاه دانشگاه در نظر گرفته بودیم، احساس کردیم ممکن است نتوانیم امنیت این جوان‌ها را تأمین کنیم؛ بنابراین این رویداد را به ۲۵ بهمن‌ماه تغییر دادیم. بازخوردی که خودمان می‌بینیم، خوب است و سال آینده هم براساس ویژگی‌های خانم داننده در حوزه مشاوره، استانداردسازی و توانمندسازی بانوان که نقش زیادی داشتند، جلو می‌رویم و این استارت‌آپ‌ها را بزرگ‌تر خواهیم کرد. الان هم همچنان با این بچه‌ها در ارتباط هستیم؛ چون داورهای ما همان سرمایه‌گذاران هستند و تا بچه‌ها و سرمایه‌گذاران باهم به نتیجه برسند، یک پروسه یک تا دوساله دارند؛ ولی ما در کنارشان هستیم. درواقع این‌طور نبوده که فقط رویدادی برگزار شود و جایزه‌ای هم اهدا شود و تمام شود.

الان فعالیت دنیا براساس اینترنت است

ایشان تصریح می‌کند: آن روز رویداد از این بچه‌ها خیلی زیاد انرژی گرفتیم، خیلی از آنها می‌گفتند دیگر قصد داشتند تا ایده‌های خود را کنار بگذارند و کار دیگری انجام دهند. چندتایی از آنها با چنان شادی می‌گفتند که تصمیم دارند با همان حمایت مالی اندک جایزه‌ای که گرفتند، کارشان را ادامه دهند، این اتفاق امید را در بچه‌ها زنده کرد.

رئیس رویداد با اشاره به چالش‌های قطعی اینترنت ادامه می‌دهد: پیش‌ازاین قطعی اینترنت داشتیم؛ اما کارها را به شکلی انجام می‌دادیم؛ ولی در مقطعی در ماه‌های اخیر اصلا اینترنت نداشتیم، همه‌چیز در استان‌ها قطع بود و گاهی حتی امکان استفاده از تلفن هم نبود. الان همه فعالیت دنیا براساس اینترنت است، مردم عادی هم دیگر برای پرداخت قبض خود به شعبه بانک مراجعه نمی‌کنند و از بستر اینترنت برای آنها استفاده می‌کنند. پایه و اساس تمام فعالیت و صنایع جهان اینترنت و فناوری اطلاعات شده است. دیگر نمی‌توانیم اینترنت را حذف یا کمش کنیم. دیگر مثل یک ضرورت در جامعه محسوب می‌شود.

ایشان با اشاره به تأثیر اینترنت در این حوزه کاری و ارتباط با فناوری روز دنیا می‌گوید: همین الان هم بعضی از این جوان‌ها چنین ارتباط‌هایی را دارند، این ارتباط می‌تواند خیلی مؤثر و مفید باشد؛ درصورتی‌که فضای باز و امنی ایجاد شود که با کشورهای دیگر تبادل دانش و تبادل مهارت داشته باشیم.

نیروهای متخصص درحال مهاجرت هستند

خاوازی درباره میزان مهاجرت‌های این حوزه اضافه می‌کند: اتفاق بدی که می‌افتد و برای همه دوستان در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نظام صنفی استان و کشور به یک چالش بزرگ تبدیل شده، این است که نیروهای متخصص ما مهاجرت می‌کنند؛ بنابراین یکی از مشکلات ما حفظ و جذب نیروی انسانی متخصص است. به‌این‌دلیل که در کشور مقصد فرصت‌های شغلی، امکانات و رفاه بهتری برای‌شان فراهم می‌شود. دلیل اصلی این است که آن‌قدر قوانین دست‌وپاگیر جلوی پای جوانان قرار می‌دهند، برای یک مجوز آن‌قدر باید مسیر سختی را پیش بگیرند، در کنارش قوانین مالیاتی و مواردی به این شکل وجود دارد که بچه‌ها را زده می‌کند. حتی به خود ما که حدود ۳۰ سال در این حوزه کار می‌کنیم، هم این مسائل آسیب می‌رساند. به اعتقاد من اقتصاد خصوصی در ایران خیلی کوچک شده؛ اما بخش دولتی بسیار بزرگ شده است. در این سال‌ها هم خیلی تلاش کردند بخش خصوصی را فعال کنند؛ اما همه در حد شعار و شو بوده است؛ درصورتی‌که اقتصاد دولتی معایب فراوانی مثل ایجاد رانت به همراه خواهد داشت.

ایشان ادامه می‌دهد: بنابراین الان باید این فرصت را به جوانان بدهیم و یک فضای امن و مطمئن با رفاه نسبی برای آنها فراهم کنیم، اغلب این بچه‌ها اگر رفاه نسبی داشته باشند، دیگر چیزی نمی‌خواهند. وقتی اینها فراهم نمی‌شود، مهاجرت صورت می‌گیرد. ما امیدواریم بچه‌ها بمانند و از این سختی‌ها نهراسند؛ اما این موضوع انتخابی کاملا شخصی است و ما نمی‌توانیم بگوییم همه بمانند، هر شخصی براساس اهداف خود پیش می‌رود؛ اما متأسفانه ما با مهاجرت مغزهای پویای ایران مواجه هستیم. الان مهاجرت، یکی از چالش‌های بزرگ شرکت‌هایی مثل ما است، الان شرکت‌های بزرگ درحال جذب برنامه‌نویس‌ها و متخصصان کدنویسی است؛ درحالی‌که اگر همین‌جا فرصت و فضا در اختیار جوانان قرار می‌گرفت، چرا باید مهاجرت می‌کردند؟

خبر برگزیده

رویدادی برای زنان به یاد زن تأثیرگذار حوزه فناوری اطلاعات

شرق: آزاده داننده یکی از چهره‌های تأثیرگذار عرصه فناوری اطلاعات است که در سال‌های ۹۰ و ۹۱ رئیس شورای مرکزی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور بوده و از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ رئیس هیئت‌مدیره سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران بوده است. او سال گذشته به دلیل بیماری سرطان فوت می‌کند. بر همین اساس انجمن زنان کارآفرین رویدادی برگزار کرد تا هرسال یاد ایشان زنده بماند.

کتایون سپهری، رئیس کمیته علمی رویداد نوآوری آزاده، درباره روند برگزاری این برنامه به «شرق» گفت: آزاده داننده، بانوی اول آی‌تی ایران بودند که سال گذشته به دلیل بیماری سرطان ایشان را از دست دادیم. ایشان از اعضای انجمن زنان کارآفرین آی‌تی بودند و در دو دوره رئیس هیئت‌مدیره بودند. برای همین به این فکر کردیم که انجمن برای حفظ مسیر و یاد ایشان، خوب است کاری انجام دهد. بنابراین رویداد نوآوری جایزه آزاده را طراحی کردیم که رویکردمان هم مسیر ماندگار آزاده است. سال اول را خواستیم به دختران استارت‌آپی اختصاص دهیم و برنامه‌مان این است که بخشی از فعالیت‌های خانم داننده به موضوعات جایزه اضافه کنیم و امیدواریم بتوانیم سالانه این رویداد را برگزار کنیم.

ایشان اضافه کرد: قرار بود برای اولین سال، این رویداد در شهریور برگزار شود، اما به دلیل قطعی اینترنت و عدم دسترسی‌ها به ۲۵ بهمن رسید. در فراخوان ما بیش از ۱۵۰ نفر از کل کشور ثبت‌نام کردند و برخی شرایط نوآورانه‌بودن را نداشتند. در چند مرحله داوری، تیم‌ها پالایش شدند تا درنهایت ۴۲ تیم برای فرایند برنامه انتخاب شدند. ما دو شاخه داشتیم؛ یکی شاخه دختران استارت‌آپی و دیگری شاخه افراد پیشرفته یا بهتر بگویم شرکت‌های فناور بودند. مجموعا از بین هرکدام می‌توانستیم ۱۰ نفر را انتخاب کنیم یا اینکه دو برابر ظرفیت را در نظر بگیریم و با آنها کار کنیم. درنهایت با وجود اینکه که کار دوم سخت‌تر بود، همین کار را کردیم؛ چون هدفمان این است که بچه‌های دورتر که دسترسی زیادی به این آموزش‌ها ندارند از این فرصت استفاده کنند.

سپهری ادامه داد: بنابراین ما ۴۲ تیم را انتخاب کردیم که کمی ریزش هم داشتیم؛ چون برخی خودشان ادامه ندادند و نیامدند. درنهایت ما با حدود ۲۸ تیم به روز رویداد رسیدیم. حدود ۱۹ کارگاه آموزشی برای آنها برگزار کردیم تا فایل ارائه را که روز رویداد باید به سرمایه‌گذاران ارائه کنند، آماده کنند. تقریبا از مهرماه تا شب قبل از رویداد آموزش و مشاوره برای آنها وجود داشت. ۲۵ نفر از این افراد روز رویداد آمدند. دو تا سه تا از بچه‌ها به دلیل بارش برف در جاده ماندند و نرسیدند و آنلاین ارائه کردند. در آخر برای هشت تیم شرکت فناور و ۱۰ استارت‌آپ ارائه گذاشتیم.

ایشان درباره مناطق شرکت‌کننده گفت: از بیشترین مناطقی که در رویداد حضور داشتند، تهران، بعد اصفهان و شیراز بودند ولی ما به شکلی انتخاب کردیم که از همه استان‌ها شرکت‌کننده داشته باشیم. مثلا از خراسان شمالی، جنوبی و رضوی یک تیم، از سیستان‌وبلوچستان یک تیم، از بندرعباس یک تیم، ایلام و کهگیلویه‌وبویراحمد هم یک تیم داشتیم.

جدول ۴۴۵۱ • طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- تمرکز حواس- عارف- نوعی نان ضخیم که از آرد گندم و آرد نخود پخته می‌شود ۲- غده فوق کلیوی- بازار عرب- ترسو ۳- نویسنده ایرانی رمان پل معلق ۴- همیشگی- ابزار اضافه قابل‌تعویض- درخت لرزان ۵- داخل- ملکی که بین چند نفر مشترک بوده و تقسیم نشده باشد- از اصول دین اسلام- میوه خوب ۶- جدایی‌ناپذیر- میوه آماده چیدن ۷- پیری- به‌دنیاآمدن- گل ته حوض ۸- در و پنجره بناهای قدیمی- بانوی همدم- برای خدا شریک قائل است ۹- سوره سی‌ام قرآن- نوعی بیماری قارچی گیاهان- حمد ۱۰- الهه ماه و جنگل در اساطیر رومی- استراتژی ۱۱- هواپیمای سریع- حیرت‌انگیز- فعلی که به مفعول نیاز ندارد- وارونه‌اش خوب نیست ۱۲- غله‌برافشان- بسیار مهربان- آتشخانه ۱۳- بازیگر مرد فیلم‌های مردی شبیه باران و غریبانه ۱۴- ایمان قلبی- تظاهر به نیکوکاری- ملخ دریایی ۱۵- مقام و مرتبه- ... باش تا کامروا شوی- پست و فرومایه

عمودی:

۱- بله روسی- ظالم- روزنامه‌ها ۲- فرمانی نظامی- اولین تاریخ‌نگار جهان- گاو عربی ۳- رحم‌کردن- سرطان خون- غذای خرگوش ۴- از هنرهای بومی اصفهان- جایگاه سرپوشیده برای نگهداری هواپیما ۵- سوره سی‌وهشتم قرآن- فاقد جذابیت- بی‌رحم ۶- از تیم‌های فوتبال باشگاهی قطر- دربازکن برقی- اسب ۷- ازبین‌بردن میکروب‌های بیماری‌زا- شرح ۸- بخش انتهایی پرچم گل- رمان معروف محمود دولت‌آبادی- واحد پول بین‌المللی ۹- لوچ- نرم‌تن دریایی با گوشت خوراکی ۱۰- دیدار- غلام- گدای سمج ۱۱- عارضه‌ای در دستگاه گوارش- ترکیب آبی و زرد- از طلوع تا غروب خورشید ۱۲- نوعی پارچه با خطوط برجسته- واحد اندازه‌گیری حجم ۱۳- افزونی- خوشحال- سیاهرگ ۱۴- ابوالبشر- کمانچه‌کش فقید موسیقی ایرانی- نگهبان در ۱۵- نیم‌تنه بی‌آستین- دومین روز هفته- گیاه تالاب

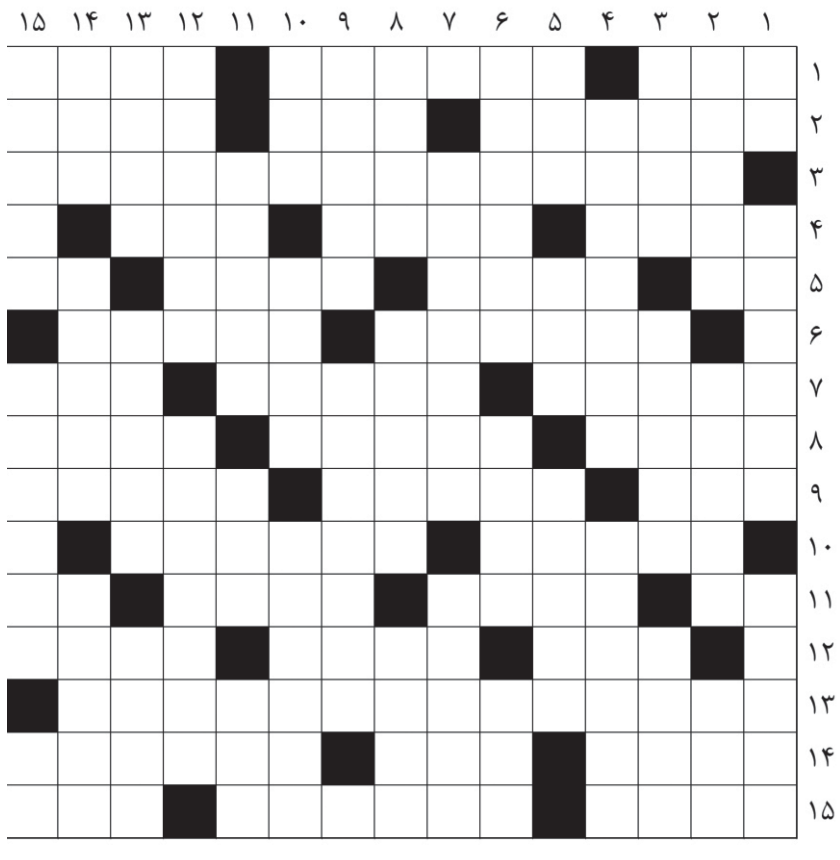

حل سودوکو سخت

۵	۴	۶	۱	۳	۸	۷	۲	۹
۳	۲	۷	۵	۴	۹	۸	۶	۱
۹	۸	۱	۶	۷	۲	۴	۳	۵
۶	۱	۸	۲	۵	۴	۳	۹	۷
۴	۹	۲	۳	۸	۷	۵	۱	۶
۷	۳	۵	۹	۶	۱	۲	۸	۴
۸	۶	۳	۴	۹	۵	۱	۷	۲
۱	۵	۹	۷	۲	۳	۶	۴	۸
۲	۷	۴	۸	۱	۶	۹	۵	۳

حل سودوکو ۳۴۴۶

۵	۸	۳	۶	۷	۲	۹	۴	۱
۷	۲	۱	۴	۵	۹	۶	۸	۳
۴	۶	۹	۸	۱	۳	۵	۲	۷
۱	۳	۵	۹	۸	۶	۲	۷	۴
۸	۷	۶	۲	۴	۱	۳	۹	۵
۹	۴	۲	۵	۳	۷	۸	۱	۶
۶	۵	۸	۷	۲	۴	۱	۳	۹
۲	۱	۴	۳	۹	۵	۷	۶	۸
۳	۹	۷	۱	۶	۸	۴	۵	۲

حل جدول ۴۴۵۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	پ	ا	ز	ی	ر	ی	ک	■	ا	ب	و	ق	ب	ی	س
۲	ا	ف	ی	و	ن	■	ل	ا	م	س	ه	■	ا	ق	ا
۳	ی	ن	ا	ل	■	ص	و	ر	ت	ی	■	ر	ف	ی	ق
۴	د	د	ر	■	خ	و	ش	د	ل	■	ن	ا	ت	ن	ی
۵	ا	■	ت	ی	ن	ر	■	ش	ا	د	ا	ب	■	■	ن
۶	ر	ر	■	م	ج	ت	ب	ی	■	ی	د	ط	و	ل	ا
۷	■	ا	س	ی	ر	■	س	ر	د	ا	ر	■	ا	ر	م
۸	ن	ه	ا	ن	■	و	ا	د	ا	ر	■	ن	ی	ز	ه
۹	ا	ز	ل	■	ب	ا	ط	ر	ی	■	د	ا	ر	ا	■
۱۰	ب	ن	ک	د	ا	ر	■	ا	ر	ف	ا	ق	■	ن	م
۱۱	خ	■	■	پ	ر	و	ت	ز	■	ت	ن	ه	ا	■	س
۱۲	ش	م	ا	ر	ه	■	م	د	ا	و	ا	■	ک	ت	ل
۱۳	و	ن	و	س	■	ر	ا	س	ت	ا	■	ش	ب	ن	م
۱۴	د	ه	ا	■	ت	ه	م	ت	ن	■	س	ا	ن	د	ا
۱۵	ه	ا	ر	م	و	ن	ی	■	ا	ص	و	ل	د	ی	ن

سودوکو سخت ۳۴۴۷

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

		۱			۶			
		۳	۴			۲		۹
			۷				۶	۴
۴				۲			۹	
۱		۲				۴		۵
	۹			۶				۱
۸	۳				۵			
۵		۴			۳	۸		
			۶			۵		

سودوکو ساده ۳۴۴۷

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۹		۲	۶		۳	۴	۱	
		۶		۹			۷	
		۴		۱		۲	۹	۶
				۶	۵	۸	۲	
	۵	۹	۸	۳				
۴	۶	۵		۷		۹		
	۲			۸		۶		
	۹	۷	۴		۶	۳		۱